

MAGYAR LAP

Nagys. Rámásztető Róbert úrnak
NGARIA Diszter 1-2. BUDAPEST

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Téli pihenőre visszavonult az orosz hadsereg Finnországból

A sallai finn ellentámadás sikerei. A Ladoga-tónál bekerítés veszélye fenyegeti a szovjet csapatokat. — Mannerheim főparancsnok szerint elfogytak a finn hadsereg embertartalékai

Helsinkiből jelentik: A haretéri helyzetről kiadott finn hivatalos jelentése az orosz csapatok visszavonulásáról adnak hírt. A visszavonulásra az a körülmény adott okot, hogy Salla környékén a finneknek nemcsak az orosz támadást sikerült megállítani, hanem lendületes ellentámadással az orosz szovjet erőket jelentékenyen vissza is vetették.

A sallai esetről péntekre már tiszta képet lehetett kapni. Az ütközet kedd óta folyik és a finnek három oldalról támadták meg az orosz erőket. Az ellentámadás nyomására az oroszok feladták a már régebben birtokban tartott Jongsiervi és Markajevi helységeket. Az ütközet most a két helység körül folyik. A finnek — helsinkii hivatalos jelentés szerint — három nap alatt 45 kilométeres előhaladást tettek és nagy erővel szorítják a szovjet csapatokat a

határ felé. Az oroszok a Haparanda-kitelői vonalon vonulnak vissza és ez a visszavonulás magával ragadja a többi vonalokon küzdő orosz csapatokat is.

A Ladoga-tónál is súlyossá vált a szovjet csapatok helyzete. *Itt a bekerítés veszélye fenyegeti az orosz csapatokat.* Az oroszok balcsárnya Rikaranta vonalában támaszkodik a Ladoga-tóra és a visszavonulás útját akarja biztosítani. Hetojoki és Kumma környékén finn jelentések szerint erős harcok dúlnak.

Ravannemiből jelenti a Havas távirati iroda: *Az oroszok körülrzása jelentékenyen halad előre. Az időjárás a finneknek kedvez.* Mintegy 40 ezer orosz katonát fenyeget a körülrzás veszélye. Egyes pontokon nagyon heves harc folyik, *sőt kizításra is kerül a sor a finnek és oroszok között.*

Három finn államférfi nyilatkozata Tanner szerint katonailag májusig tudja tartani magát Finnország

Párizsból jelentik: A Paris Midi arról értesül, hogy a finn harterekre egyre nagyobb számú külföldi önkéntes érkezik. A sallai harterén három zászlóaljat állítottak fel, amerikai, spanyol és olasz önkéntesekből. Ezenkívül svéd és norvég önkéntesek küzdenek nagy számban.

A lap szerint a finnek a körülmények ellenére kedvezően ítélik meg helyzetüket. Tanner finn miniszter nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy *Finnország katonai téren előreláthatólag májusig is ellent tud állani.*

Csütörtökön Kallio köztársasági elnök is nyilatkozott a Harold Tribune munkatársának. A lap útján kérte az amerikai közvéleményt, hogy nyiltan adjanak segítséget a finneknek. A segítség legalkalmasabb módjával azt jelölte meg, hogy az egyes amerikai városok jelképesen fogadjanak örökbe egy-egy finn várost, melyet azután erejükhez mérten segítsenek.

A harmadik nyilatkozó finn államférfi Mannerheim tábornok, a finn hadsereg főparancsnoka. Mannerheim sürgős felszólításban fordult a világ közvéleményéhez, hogy ne csak fegyvert küldjenek Finnország számára, hanem *fegyverfogható férfiakkal is támogassák a finn küzdelmet, mert már minden finn férfi kint*

van a hartereken és így a finn hadsereg embertartalékai elfogytak. Szükség van tehát arra, hogy új erőkből újabb ezredeket, sőt hadseregeket is szervezzenek.

Az orosz csapatok visszavonulása megkezdődött — Petsamo környékén is ellentámadást kezdeményeznek a finnek

Koppenhágából jelentik: Az összes finnországi frontokon megkezdődött az orosz csapatok visszavonulása. Ugylátszik, hogy Stern tábornok, az oroszok főparancsnoka belátta, hogy a rendkívüli időjárás miatt nem lehet a támadásokat folytatni s ezért *elrendelte az általános visszavonulást, hogy csapatai téli pihenőre vonuljanak.*

Salla körül a finnek most határerődítmények építését kezdték meg. Az oroszoktól felszabadított területről kivonják a finn csapatokat és a petsamói arevonatra dobják őket. A finn hadvezetőségnek valószínűleg az a terve, hogy az összes felszabaduló csapatokkal általában támadást intéz a petsamói arevonalon, hogy az orosz csapatokat itt is a határig visszaso-ritsa.

(Tudóstásunk folytatása a harmadik oldalon.)

A németek fehér könyve a népkisebbségi kérdésről

III.*

Az 1934-ik év január 20-án írták alá és lettek közzé a német-lengyel megértési nyilatkozatot, mely, amint korábbi ismeretűnkéből kivehető, kiterjedt a népkisebbségi kérdésben való békés megoldások keresésére is. Beck lengyel külügyminiszter már másnap nagy örömmel mondogta a varsói német követnek, hogy országa közönsége milyen jó együttérzéssel fogadta a nagyjelentőségű barátsági okmányt, hogyan kapkodták el a lapok háromszoros külön kiadásait, s hogyan tört ki lelkes tapsolásra a hallgatóság a varsói hangversenyteremben, mikor ott is kihírdették a megértési nyilatkozatot. Beck hozzáfűzte az erről szóló közléséhez, hogy mindez neki ösztönzésül szolgál a barátsági irányvonal továbbvezetésére.

A lengyel közönség hangulatában ez az örvendező kitörés mindenesetre kivételes fordulat volt, mert már a megértési egyezmény előkészületeiről a megelőző hónapokban is voltak hírek, de azokat bizony a lengyel közönség egyáltalán nem fogadta barátságosan. A thorni német konzul 1933 november 25-én jelenti, hogy Graudenzben (a lengyel korridor egyik németjellegű városában) a lengyelek verekedést kezdtek a német helyi szervezet titkáranak arra a bejelentésére, mellyel a német-lengyel barátsági tárgyalások hírére tudtul adta. A lengyelországi németek elleni erőszakos föllépésről ez volt az első jelentés. Beck külügyminiszter azzal magyarázta ki az esetet, hogy a nyugati lengyel földön éppen akkor közigazgatási választások voltak, s ilyen választási hangulatban történt a graudenzi lengyelek erőszakos kirobbanása.

Azonban a megértési egyezmény közzététele után se fordult kedvezőbbre a helyzet se a lengyel hatóságok eljárásában, se a lengyel közönség hangulatában. A thorni német konzul már 1934 március 31-én jelenti, hogy a földreformos kisajátítások évi előírásában megint olyan tulzott mérvű a német birtokok igénybevétele, mint az előző években. A kатовitzi német főkonzul pedig 1934 április 15-éről jelenti, hogy keleti Pelsőszilézia egyes városaiban a volt lengyel föllélek és más katonai jellegű társadalmi alakulatok szervezett felvonulásokat rendeztek a német lakosság ellen, a német magániskolák bezáratását követelték, pisztolylövéseket adtak le a bezárkózott német házakra, s szavalókórusok ilyen felkiáltásokat hangoztattak: „Le a megértési egyezményről!” Az említett főkonzul 1934 április 28-iki jelentése pótlólag azt is közli, hogy a különböző katonai jellegű lengyel társadalmi szövetségek agitációja a német iskolák ellen nem hagy alább, mint ahogy mult években etekintetben bizonyos szünet volt észlelhető. — hanem most a német szü-
lök ellen állandó gazdasági és morális nyomást alkalmaznak, hogy gyermekeiket a német iskolákból kivegyék.

A kulturközeledés vonalán is ellentétes jelenségek mutatkoznak. Berlinben 1934 áprilisban nagy lelkesedéssel óriási közönség ünnepele Kiepara lengyel tenoristát. Ugyanabban a hónapban a lengyel-korridor Thornban a drezdai vonósnégyes-társulat hangversenyét meghírdették ugyan, de megtartani nem en-

* Az előző közlemény a „Magyar Lapok” 1940 január 18-iki számában.

DACIA sorsjegyarudánál a január 18-iki huzason nagyobb nyeremények voltak:

1.000.000 leit nyert a 16725 Matca

200.000 leit nyert a 449832 Anexa

200.000 leit nyert a 242477 Anexa

200.000 leit nyert a 474274 Anexa

Ezen kívül számos kisebb matca és anexa nyeremények. Játsszon továbbra is bizalommal ezen szerencsés colecturánál.

Helyi képviselő:

Colectura KIRSCH

Nagyvárad, Sas-Passage (főbejárat)

gedték. Ugyancsak Thornból jelenti 1934 június 28-án az ottani német konzul, hogy az ottani egyetlen németnyelvű állami gimnázium német igazgatóját és többi német tanárát is mind kényszernyugdíjazás alá vették. A katowitzi német főkonzul 1934 augusztus 1-én jelenti a helyzet összefüggő jellemzésére a lengyelországi német népközség közgyűléséről az elnök (Pless herceg) megállapítását: „Aki a német-lengyel megegyezésből a helyzet azonnali megjavulására akart volna reményt meríteni, bizonyára csalódott volna, mert az évek óta fennálló ellentétek máról-holnapra nem tudnak eltűnni. Azonban arra mégis senkise tudott számítani, hogy a német népcsoport helyzete a javulás helyett további kiélesedés alá kerüljön.” A német népközség elnöke aztán különösen azt emelte ki helyzetrosszabbodás-ként, hogy a német munkások elbocsátása tulzolt mértékben fokozódott, s ezzel a legegyszerűbb népréteg életalapja mind végzetesebben megrendült.

A következő hónapban kezdődött el Lengyelország külpolitikájának az a nevezetes fordulója, mikor megindította a népkisebbségi kérdésnek a nemzetközi ellenőrzés alá való kivonását. Beck külügyminiszter bejelentette a genfi népszövetség 1934 szeptember 13-iki közgyűlésén, hogy kormánya tovább nem működik közre a népszövetségi közegekkel, ha ezek ellenőrző teendőt akarnak gyakorolni Lengyelországban a népkisebbségi kérdésekben. A bejelentésre a népszövetségi angol küldöttség vezetője, Sir John Simon akkori angol külügyminiszter kijelentette, hogy a kisebbségvédelemre vonatkozó népszövetségi garancia összefüggésben van a lengyel határok megállapításával, s „ezt nem szabad szem elől téveszteni.” Csatlakozott e megállapításhoz a francia küldöttség vezetője, Barthou akkori francia külügyminiszter is.

A Beck népszövetségi bejelentéséről még ugyanaznap Berlinben Lipski lengyel követ Bülow helyettes külügyminiszternek tájékoztató közlést adott, még pedig azzal a jelzéssel, hogy a genfi bejelentés nem lesz káros kihatással a lengyelországi német kisebbségre, mert ezt továbbra is az alkotmány által előírt jogegyenlőség alapján kezelik. Bülow azt felelte, hogy a tájékoztató tudomásul veszi, de annak második része nem megnyugtató, mert a lengyelországi német népkisebbség számtalan sérelme és az ezek miatti panaszjelzések özöne bizonyítja, hogy a lengyel törvények a népkisebbségeket gyakorlatilag nem tudják megvédeni. Tehát a külügyminiszter a birodalmi kormány részére fenntartja a további állásfoglalást. Bülow hangoztatta azt is, hogy Beck genfi bejelentése nekik meglepetés volt, mert ha a Népszövetségben nem is fogadták el azt a lengyel indítványt, mely a kisebbségi szerződéseket minden államra kiterjeszteni kívánja, ebből nem következik Lengyelország kisebbségi szerződésének a megszűnése. E szerződés köteleit Lengyelországnak ellenértékként kellett vállalnia a neki tulzoltan adott határvonásokért. „A lengyel követ erre semmitse tudott válaszolni.” — mondja Bülownak erről a beszélgetésről szóló följegyzése.

Bülow 1934 szeptember 15-én táviratban közölte a varsói német követtel, hogy a berlini kormány hogyan ítéli meg a genfi lengyel lépést. Eszerint Beck ugyan formálisan nem mondta föl a kisebbségi szerződést, de a Népszövetség kisebbségügyi eljárásaiban a közreműködést megtagadta, ami gyakorlatilag a kisebbségvédelmi rendszer megbénítását jelenti.

„A kisebbségvédelmi határozatok — mondja tovább a német külügyminiszter közlése — az 1919-ik évi szerződésekben kiegészítő részei az akkori területi rendezéseknek. Ez áll különösen a német-lengyel határra vonatkozólag, mint ahogy ez kitűnik a versaillesi szerződés 93-ik szakaszából, a kisebbségi szerződés bevezető részéből, s Clemenceaunak 1919 június 24-én Paderewskihez intézett leveléből. A kisebbségvédelemre kötelezés az új államok ellenszolgáltatása volt az új határok szerzéseért, s így ez ellenszolgáltatás semmissé nyilvánításával tulajdonképpen az összes területi kérdések fölvetődnek. Mi a Népszövetségnek a kisebbségvédelemre vonatkozó garanciáját gyakorlatilag véve már régóta értéktelennek ismertük föl, s a Népszövetségből való kilépésünkkel e garancia kihasználásáról le is mondtunk. Ez azonban semmitsem változtat a lengyel lépés elvi jelentőségén, s annak a területi kérdésekkel való összefüggésén.”

Azután a közlés még így folytatja: „Ilyen körülmények között legfőképpen azt a tényt

kell hangsúlyoznunk, hogy miután a Népszövetség a lefegyverkezés kérdésében is csődöt mondott, most a kisebbségi kérdésben is elvesztette a talajt lába alól. A legnagyobb figyelemmel fogjuk kísérni, hogy a Népszövetség és a korábbi szövetséges főhatalmak, mint a kisebbségvédelmi szerződések aláírói hogyan fogják magatartásukat kialakítani ebben a problémában, s hogyan fogják a maguk felelősségét érvényesíteni. A Simon és Barthou által Genfben leadott nyilatkozatok ugyan nagyon energikusan hangzanak, de mégse zárják ki, hogy ezáltal csak szinpadai mennydörgésről van szó, s hogy a Népszövetség az ismeretes genfi szokványok szerint végtére is belenyugszik azokba a bevégzett tényekbe, amiket Lengyelország valamelyes módon létrehoz. Az ilyen lehetőségekkel szemben kitartóan törekednünk kell arra, hogy a Népszövetség és az aláíró főhatalmak felelősségét a jövőre vonatkozólag leszögezzük.”

Látnivaló ezekből a megállapításokból, hogy az 1934 január 26-iki lengyel-német megegyezés már az év végére éppen a népkisebbségi kérdés miatt kemény próbatételhez érkezett. Az a kérdőjel nehezedett rá az egész megegyezésre, vajjon a Genfben lengyel részről előkötött nemzetközi alap helyébe a két állam közötti megegyezés tud-e olyan új alapot nyújtani, mely a német népkisebbség iránti jobb bánásmódot biztosíthatja? Es tud-e biztosítani akkor, mikor e megegyezés után nemhogy javult volna a lengyel közhangulat, hanem érezhetőleg rosszabbodott. Erre a kérdésre a következő három esztendő nehéz vajadások közt hozta meg a feleletet, de mégis olyan értelemben, hogy a megegyezés valamennyire próbállónak bizonyult. A próbaállás nem volt ugyan teljes értékű, mert a megegyezés új és új formái ellen mindig támadtak új és új ellenkező tények. — de mégis annyiban próbaállás volt, hogy a végzetes szakítást évekig késleltetni tudta.

Erről a folyamatról a német fehér könyv adatait egy következő alkalommal ismertetjük.

Nyugtalanság Indiában

Az indiai kormány cáfolja, hogy nagyobb nyugtalanságról volna szó. Csak egyetlen helyen voltak összetűzések

Delhiből jelentik: Az indiai kormány erőlyes cáfolatot adott ki azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy az utóbbi 48 órában zavargások és lázongások lettek volna India különböző területein. A cáfolat megjegyzi, hogy úgylátszik, az ilyen híreket bizonyos érdekekből céltudatosan terjesztik. Annyit azonban a kormány-

nyilatkozat is beismer, hogy Burhampuriban egy vallásos körmenet alkalmából összetűzés történt a mohamedánok és hinduk között. A verekedésnek egy halott és 12 sebesült áldozata van. Úgylátszik, jegyzi meg a kormánycáfolat, hogy ezt az összetűzést kürtölték világgá és tüntették fel súlyos lázongás gyanánt.

Mindenkinek fizetnie kell a felekezeti iskola fenntartására szükséges egyházi adót

Temesvárról jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszter még 1937 nyarán elrendelte több bányási sváb község híveinek a kérésére, hogy azok a szülők, akik gyermekeiket állami iskolába járatják, nem tartoznak iskolai adót fizetni a felekezeti iskola fenntartására.

A temesvári egyházmegyei főhatóság azonban nem vette tekintetbe ezen rendelet alapjára helyezkedő adófizetést megtagadó hívek álláspontját. Magatartását a kultusz törvény, a magánoktatási törvény és az egyházközségek minisztériuma által jóváhagyott szervezeti szabályzatával magyarázta, ugyanakkor közölte a minisztériummal, hogy az iskolák fenntartására szükséges összegek *egyházadó* címén folynak be és *iskolaadó* egyáltalán nem is létezik. Az egyházadót pedig mindenkinek fizetnie kell,

akár van gyermeke a felekezeti iskolában, akár nincs. Az iskolát nem a gyermekek szülői tartják fenn, hanem az egyházközség.

A nemzetnevelésügyi miniszter most 23.4029—1939. számú rendeletével közölte, hogy az 1937-ben kiadott 71.951—1937. számú rendeletet megsemmisíti, úgyhogy a gyermektelen, vagy gyermekeiket állami iskolába járató szülők nem mentesülnek az iskolák fenntartására fordított egyházi adó fizetése alól. Marad tehát továbbra az eddigi törvényes rend, amennyiben a gyermekeiket állami iskolába járatók épp úgy fizetik az egyházi adót, mint a többiek, a gyermektelen szülők pedig jogosan és méltányosan többet fizetnek az iskolák fenntartásához, mint a gyermekek.

Minisztertanácsot tartott a holland kormány

A miniszterek megvitatták Hollandia időszerű helyzetét

Amsterdamból jelentik: A holland kormány tagjai rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsról nem adtak ki hivatalos jelentést, de beavattottak tudni vélik, hogy a kormány tagjai Hollandia időszerű helyzetét vitatták meg.

Az aknaháború következményeként egy holland hajóflottaság beszüntette összes hajójárait

Berlinből jelentik: Az Északi tengeren az Aferia nevű 3000 tonnás görög hajó aknára futott és elsüllyedt.

Annak a három tengeralattjárónak a legénységéből, amelyeket a németek legutóbb megsemmisítettek, négy tisztet és 26 közlegényt megmentettek.

A holland hajóflottaság, amely a napokban elvesztette az Achrenkerk nevű gőzöst, elhatározta, hogy beszünteti összes hajójárait mindaddig, amíg a tengeren a hajózási biztonság helyreáll.

Göring személyesen vette át az orosz—német gazdasági kapcsolatokat irányítását

Tanácsadója Ritter rendkívüli követ, a tárgyalások eddigi vezetője lesz

Zürichből jelentik: Ideérkezett jelentések szerint Ritter rendkívüli követet, aki a nagyszabású szovjet-német gazdasági tárgyalásokat eddig vezette, ettől a megbízatástól felmentették. Rittert most Göring hatásköre alá osztották be.

Ez az intézkedés gyakorlatilag azt jelenti, hogy a német-orosz gazdasági kapcsolatokat tekintetében a jövőben Göring egyedül és teljes hatalmával intézkedik. Illetékes helyen megjegyzi, hogy ez az intézkedés nem jelent semmi újságot, mert hisz nemrégiben Göring az egész német gazdasági élet irányítására kizárólagos megbízást kapott.

Megtorlások a magyarországi nyilasmozgalom ellen

Letartóztatták az egyik irányító ügyvédet. Egy nyilas képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte a rendőrség

Budapestről jelentik: A rendőrség a legérelmesebben lép fel az úgynevezett nyilas eszmevédelmi csoport ellen, mely az utóbbi időben a főváros több pontján zavarkeltéssel próbálkozott. A rendőrkapitányság őrizetbe vette dr. Kiss Géza nyilas érzelmű ügyvédet, aki annak idején Szállasi Ferenc nyilasvezér védője is volt. Kiss Gézáról a rendőrség megállapította, hogy résztvett abban a nyilas csoportban, amely a napokban utcai támadást rendezett. Az ügyészség máskéülően beadványt intézett a képviselőházhoz és ebben az egyik nyilas képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte, akit azzal gyanúsítanak, hogy a legutóbbi nyilas mozgalom irányítója volt.

Grippa Veszély!
Az első tünetek jelentkezésekor azonnal

ASPIRIN
TABLETTÁT

csak a) Bayer (kereszttel)

Negyvenöt fokos hidegben folynak a finn-orosz hadműveletek

Viipurit továbbra is ágyúzzák az oroszok

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Helsinkiből jelentik: Salla vidékén a szovjet csapatok folytatják visszavonulásukat. Aitójoki vidékén 45 fokos hidegben folytak a hadműveletek. Az erdőben a finnek jéggefagyott szovjet katonákat találtak.

A finn vezérkar jelentése szerint a szovjet haderő a háború kezdete óta 208 repülőgépet vesztett. Hozzávetőleges finn becslés szerint a légi hadműveletek a szovjetnek naponta félmillió liter benzin-fogyasztást jelentenek. A finnek valószínűnek tartják, hogy a szovjet légi-erő tevékenysége az üzemanyag hiánya miatt rövidesen megengyhül. A nagymennyiségű benzin szállítása ugyanis akadályokba ütközik.

A Havas jelentése szerint Salla környékén a szovjet csapatok már régebben erődítéseket építettek. Visszavonulásuk után most arra törekednek, hogy félkör alakú areonalat alakítsanak. A tudósító szerint a sallai hadműveleteket úgy kell tekinteni, mint az egész téli hadjárat kulcsát. A finnek feladata egyelőre igen nehéz, mert a szovjet csapatok birtokukban tartják a Kantalahtit Murmanskkal összekötő fontos vasútvonalat.

Viipuri-i jelentés szerint a szovjet messzeshordó ágyúk negyven kilométeres távolságból továbbra is tüzelnek a városra.

Orosz sajnálkozó jegyzék érkezett a svéd és norvég kormányhoz

Moszkvából jelentik: A Német Távirati Iroda félhivatalos svéd forrásból úgy értesül, hogy a szovjet kormány jegyzékben fejezte ki sajnálkozását amiatt, hogy a napokban két szovjet repülőgép a rossz időjárás miatt eltvedt és átrepülte a svéd határt.

Moszkvából jelentik: A szovjet kormány a norvég kormányhoz jegyzéket intézett és abban elismeri, hogy 12-ikén és 14-ikén szovjet repülőgépek a rossz látási viszonyok miatt átrepültek a szovjet határt. A szovjet kormány ezért sajnálkozását fejezi ki a norvég kormányfő felé.

Svédországban légvédelmi óvóhelyeket építenek

Helsinkiből jelentik: Ernest Fontell, a greborgi légvédelem főparancsnoka, aki a szovjet repülőgépek támadása idején Abö városában tartózkodott, nyilatkozott Helsinkiben a külföldi újságírók előtt. Elmondotta többek között, hogy

a finn hatóságok az Abö közelében lelőtt szovjet bombázógepeken megtalálták az északi vidékek két térképét s ezeken részletesen fel volt tüntetve a Leningrád—Stockholm—haparandai vonal.

Ezek a térképek — mondotta — bizonyítják, hogy mindenféle esemény a lehetőségek

közé tartozik. Azt a gyakorlati következtetést kell levonni, hogy most már Svédországban is légvédelmi óvóhelyeket kell előkészíteni. Noha a bombázás Aböben nagy károkat okozott, mégis megállapítható, hogy a szovjet bombák közepes minőségűek s hogy a bombázásnak eredménye legyen, a szovjet repülőgépek rendkívül nagymennyiségű bombát használnak el. Egy időben hajítják le a gyújtó és robbanó bombákat.

A norvég király a háborús veszélyről beszélt — Reméli, hogy Norvégia szabad és független maradhat

Oslóból jelentik: A norvég király csütörtök este a királyi kastélyban ebédet adott a képviselők tiszteletére. A király beszédében utalt a jelenlegi háborúra és kijelentette, hogy a finn-szovjet viszály újabb veszedelmet jelent. Reméli, úgymond, hogy hamarosan létrejön a béke. Norvégia eddig nem keveredett bele a háborúba, de azért sok nehézséggel kell megküzdenie. Meggyőződése, hogy a nép testvéri együttérzése útján biztosíthatják a szabad és független Norvégiát.

Anglia keleti partjain új aknaövet raktak le, nagyon kevés átjáróval. Ezenkívül a léggömbzárlatot is megszorították, a német repülőgépek távoztartására

MERCUR

nagykollek-
tura nyere-
ményei ja-
nuár 18-án

1.000.000 lei 29284 szám (matca)
200.000 lei 445593 szám (anexa)

ezenkívül rengeteg kisebb nyeresmény.

Bihar-, Szilágy- és
Szatmármegyei
főelárusító:

Dacia (Utazási iroda)
Oradea

B-dul Regeie Ferdinand 9.

Anglia külkereskedelme és a semlegesek

A kivitel érdekében Anglia csökkenti a belföldi fogyasztást

London, január hó.

A világháborút megelőző évszázadban Anglia egész vagyonát készáruk exportjával szerezte, 1914 előtt Nagybritánia teljesítményének évi mérlege 100—200 millió font nyereséget mutatott, mely így újabb tőkebefektetésekre volt alkalmas az egész világon. Ma azonban a felesleg helyét évenként növekedő hiány foglalta el, mely az utóbbi három év alatt 18, 45 és végül 66 millió font sterlinget is elért. A háború kitörése óta még inkább csökkent az angol kivitel teljesítménye, ami még sokkal nagyobb veszteségeket okozott.

Hudson, a brit tengerentúli kereskedelem minisztere, a „Sunday Times”-nek adott interjújában kifejezésre is jutatta országának fokozódó gondjait kivitelének jelentős csökkenése miatt. Hangsúlyozta, hogy Anglia háborús sikereinek esélyei erősen függenek külkereskedelme további fejlődésétől, mivel a behozatalra szoruló szükséges nyersanyagokat csakis a kivitel fokozásával szerezheti meg, vagy pedig tengerentúli követeléseit kell e célra feláldoznia. Ilyenformán okvetlenül le kell csökkentenie a hazai fogyasztást, hogy a hadsereg megnövekedett

szükségei ellenére a kivitel valamiképpen mégis fenntartható legyen.

A külföld már régen ismeri az angol külkereskedelmét és mindenekelőtt az angol hadvezetés pénzügyi problémáinak nehézségeit. Végül sem volt már tovább titkolható az angol kivitelnek több mint a felére való csökkenése, semleges piacok által rendelt áruk le nem szállítása és a brit vállalatok állandó húzódozása új megrendelések felvételétől. Mindenütt tudják, hogy

Anglia ma nincs abban a helyzetben, hogy külkereskedelmi kötelezettségeinek eleget tehessen

és még kevésbé, hogy exportját fokozni tudja. A brit fegyverkezési iparnak szüksége van a behozott nyersanyagok legnagyobb részére, annál is inkább, mivel ezek a német tengeri háború intézkedéseinek következtében jelentősen megcsappantak. Az is kérdéses, hogy sikerül-e Nagybritanniának nagyon sok árucikkben hazai fogyasztását annyira lecsökkentenie, hogy ezáltal feleslegessé maradjanak a kivitel számára?

Hudson interjúja azt a főkérvést árulta el, hogy

Anglia mindenáron össze akarja vásárolni a semleges piacok kiviteli feleslegét,

hogy ezzel Németország áruellátását megakadályozza. Azonban Nagybritánia kiviteli- és devizagondjai kétségessé teszik, hogy véghez tudja-e vinni e kitzított célokat. Hiszen az angol font értéke jelentősen csökkent, árfolyama állandó ingadozásokat mutat és így bizonytalan fizetési eszköz a semleges piacokon.

A rövid idővel ezelőtt megkötött angol-svéd gazdasági szerződésben is Anglia kívánságára a kölcsönös fizetési kötelezettségeket úgy oldották meg, hogy Svédország hivatalosan összegyűjti az angolai kivitelből megszerzett fontdevizákat, melyeket azán kizárólag angol áruk kifizetésére vagy az Empire-l való utasforgalom céljaira használhat fel. Ugyanezt a célt szeretné elérni Anglia Dániában és sok más semleges országban, különösen ott, hol a vele való eddigi külkereskedelmét aktív volt az illető állam számára. Nagybritánia ilyen módon szeretné pénzének értékét megővni és külkereskedelmét kedvezően szabályozni a semlegesekkel szemben. Azonkívül arra törekszik, hogy lecsökkentsen a létfonosságú javak behozatalát a semleges piacokról, ezzel egyidőben azonban export-áruit saját font-árfolyamában akarja számlázni. Köztudomású, hogy ez a kurzus magasan a newyorki felett van, így tehát a kiviteli cikkek árában lényeges drágulást okoz.

Az angol devizák és a külföldi követelések csökkenése teljesen lehetetlenné teszik, hogy Nagybritánia hosszabb időn keresztül olyan nagymennyiségű felesleget vásárolhasson össze semleges piacokon, mellyel Németország ellátását megzavarhatná. A semleges államoknak, de különösen Délkeletnek, még csak is el kell velnie a brit terveket, mivel Hudson saját kijelentései szerint Anglia jelenlegi háborús vásárlásai mellett sem fogja korábbi piacait elhanyagolni. Így tehát az angol bevásárlások csak időlegesek, míg a semleges államok érdekei természetesen állandó piacok biztosítását és megtartását kívánják.

Különösen a délkéleti államok érdeke a további zavartalan külkereskedelmét Németországgal, mint egyik legnagyobb felvevőjükkel, hiszen ők sem kívánják gazdasági tekintetben Anglia gyarmatává lenni.

Sors Bona...

Irta: Mihály László

Künn a karnevál tüzes kigyói sísteregtek a nappali világosságba borult égboltra. Fekeszetteten rikoltozott és zsvajgott az utcákon, sikátorokban és piazzákon hömpölygő aláarcosok fekete tömege. Felvirágzott kocsik unicornisnak, sárkánynak s más mesebeli, meg ósvilági szörnyetegnek formázva gördültek tova. Jelmezes alakok ülték körül a kocsikat a széleken, lóbázták a labukat, kiabáltak, sivalkodtak, integettek, dobálódtak.

A megharnult, komor falú palazzo vörhenyesen izzott a tűzfénytől. A kitért ablakokon át, amelyeknek a külső peremén levő vasgyűrűibe égő fáklák voltak beleszúrva, felcsapott ide is a gátjaskadati széles vigasság és versenyre kelt a bentivel. Mert az emeleten levő tükörsíma pädimentum szalában ott táncolt és vigadott Róma nobilis társadalma ugyanolyan tarkaságban, mint a köznép odalenn, csakhogy idebenn minden valódi volt. Nehéz brokátok, szivárványszínű, kínai selymek zizegtek, suhogtak, amelyeket messzi keletről hoztak hajóikkal a velencei és genovai kalmárok. A tenger mélyéről felhozott igazgyöngyök, drágaköves függők, gyémántos, ötvözött aranyláncok himbálódtak a melleken és a karsú női nyakakon. diadémok a fekete haj hullámos szépségében.

Hatalmas bronz kandeláberes s a mennyezetről lecsüngő drága muranói üvegsillárok gyertyái öntötték a világosságot és csillogtatták meg a színekben tobzódo bársony és nehéz hímzésű öltözeteket.

A mennyezet alatti balkon mélyében a zenét szolgáltató orchestra tagjai minutumra félreérték muzsikáló instrumentumaikat, a kürtöket, cembalókat, hegedűket és a társaság kisebb csoportokra szakadozva, szétszéledt az ablakmélyedésekbe és az asztaloknál, amelynek selyem damasztján

inyesiklandó étkek, pástétomok, gyümölcsök hívogatták őket.

A meleg fülledten terjengett a szalában. A hölgyek páva- és struccotoll legyezővel iparkodtak arcukat, amelyek a tánc hevében rózsásra gyúltak, hűsíteni. A szolgák hatalmas ezüst tálcaikon édesborokat, frésítőt hordoztak körül serlegekben.

— Ez ugyancsak jól esett — hajította fel a tüzesen bíborló mézízű aleaticot. — amelyet belehelyezett apró jégdarab tett hideggé. — az ifjú és kitékintett az ablakon. Élvezte a kilátást, a zajgó tumultust és a nagy sürgölődést a traktérosok és a mutatványosok sátrai körül. A tűzijáték csillagai sziporkáztak és neki úgy tetszett, mintha egy leányka nevét rajzolták volna fel a mélykék ég sátorára.

— Nézzed csak nézzed, barbár hazádban úgysem láthatasz ilyesmit! — ineseledett vele egy aláarcos, aki a velencei dozsák öltönyét viselte és jókedvűen a vállára ütött.

— Vagy különben! — fordult vissza az ablaktól, megismerve barátját, az ifjú Barberinót a maszk ellenére és a török által felgyújtott magyar falvak illuminációjára gondolt s ez kesernyés mosolyt villantott meg barna bajuszkával prémezett szépvonalú száján.

Egyetlen valaki volt, aki nem bujt maskarába e vidám sokadalomban. Körülötte páncélos condottieri kapitányok, lebernyeges mór kalózkok, kínai mandarinok, tatár khánok gomolyodtak össze lélek és együttesbe, amíg őt nem hívalkodó, de mégis szép magyar díszruhája különállóvá és jellegzetessé tette. A keskeny fekete álarc mögül úgy izzott, parázslott a szeme, mint egy pár karbunkulus. Ez a szempár mohón, szinte mint az erdei ragadozóé, úgy járt körül, hogy mindent magával vigyen az eljövendő hétköznapokra. Ez a telhetetlen habzólas a tudományok, a szépség és az élmények után jellemezte ittletét. Rómában akik ismerik — és pedig sokan ismerik nemcsak a főrangúak, hanem a közönséges nép köréből is — nem győzik megoso-

dálni fáradszátlanúságát. Most bálozik, mára virradóra éjszaka pedig a könyvei mellett baglyoskodott. Kedvelt Tassója és Marinója mellett most egy firenzei kötötte le érdeklődését: Machivelli... Emlekszik a nevére még a gráci jezsuita iskolából. Nagyon tilalmazták tőle. Most annál szabadabban falta és különösen ama sorait tartotta megszállendőknek, melyeket az erőskezű fejedelem tulajdonságairól írt. Neki önkéntelenül Mátyás királyra esett a gondolata... Az orozslán bátorsága, a róka ravaszága, igen, de állhatatosság is kell hozzá, mint a sűrűbe húzódo megvértzett vadkané...

— Mit mormogsz magadban? Hagyd otthon a bibliothekádat, — jegyezte meg a fiatal Barberinó — azt hiszed, nem tudom... A Campo dei Fiori jámbor árusai regéket beszélnek a titokzatos magyar hercegről... Hallod, Niccolo, aki egyszerű vándordeáknak öltözik, az alkudjék, ha vásárol, de semmiesetre se fizessen arannal!...

— Már ezt is kiszimatoltad?! — moslygott a fiatal magyar főúr.

— Nem is kell nagyon a kopó szerepét játszani. Hiszen a fáma rólad beszél egész Rómában... A Santissimo Padra fogadott mint a kereszténységért vértanuhaltalt halt Zrinyi Miklós dédunokáját... Az osteriakban is beszélnek. Trasteverén és túlnan is, hogy már hét éves korodban lóháton csatáztál a török ellen... Itt meg egyebet is diskurálnak...

— Ugyan mit? — érdeklődött derűsen, de némi izgalommal az ifjú.

— Hát nem vetted észre, hogy az egész terem titeket figyel?! Téged, meg házigazdánk, Don Colonna leányát, Juliát?... Nevezetesebb familia még a miénkél is!... Tudod, hogy Marcus Severusig visz fel a családfát!

— Nem kérdeztem tőle... S ami a családfát illeti, mi Zrinyiek sem maradunk hátrább...

— Ma éjszaka már két táncot lejtettél el vele... Nálunk ez igen előrehaladott stádiumát jelenti a széptevésnek! Pap kísérod állandóan sürgel,

Agyszélhűdésben meghalt Borah amerikai szenátor

Washingtonból jelentik: Borah szenátor, az amerikai szenátusnak külpolitikai téren is egyik legtekintélyesebb tagja, agyvérzés következtében meghalt.

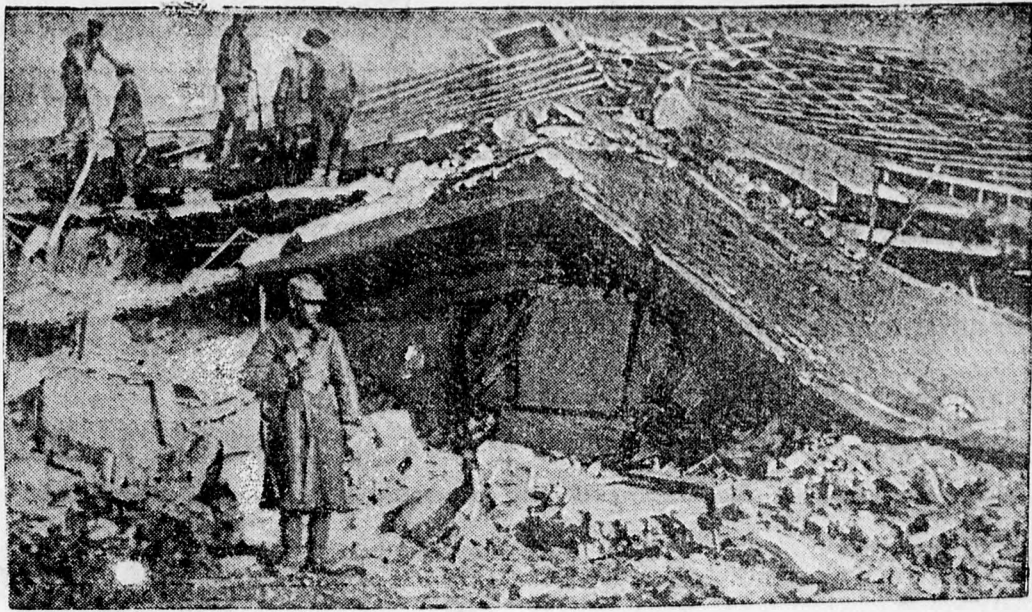
Newyorkból jelentik: Az elhunyt Borah szenátor az amerikai közélet egyik legjellegzetesebb alakja volt. Politikai éleslátása, ritka tárgyismerete és diplomáciai tájékozottsága több évtizeden át különleges szerepet biztosított számára a washingtoni szenátusban. Sokáig a szenátus külügyi bizottságának elnöke volt és csak akkor távozott onnan, amikor Roosevelték kerültek uralomra. Különösen a távolkeleti kérdésekben és az európai kérdésekben számított szaktekintélynek. Elsők egyike volt, akik fölsímték a Párizskörüli békeszerződések káros voltát.

Hatvan francia kommunista képviselőtől elveszik a mandátumot

Tíz kommunista képviselő szökésben van, harcmincnégy a börtönben. tizenhárom a harctéren várják a szenátus döntését

Párizsból jelentik: A kommunista képviselők mandátumfosztásáról szóló törvény értelmében hetvenhárom kommunista képviselő közül hatvan elveszti mandátumát.

A törvényt a kamara már elfogadta és biztos, hogy a szenátus is magáévá teszi. A hatvan kommunista képviselő közül tíz — köztük Thorez, Duclos és Marty — szökésben van. Harmincegyen börtönben várják sorsukat, ketten ideiglenesen szabadlábon vannak, tizenhárom pedig katonai szolgálatot teljesítenek. A kamrában a kommunisták kizárása után csak 552 képviselő lesz.

Megdöböntő kép az anatóliai föld rengés borzalmas hatásáról

Angol lapvélemények Románia külpolitikai vonalvezetéséről

Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: Az egész angol sajtó foglalkozik ma Károly király Ófelsége személyével és Románia bel- és külpolitikai helyzetével. A lapok első oldalán az uralkodó arcképét közlik és a cikkek bevezetői hangsúlyozzák azt a haladást, amit a királyi irányítás mellett folytatott munka belátható időn belül végzett. Károly király — írják a reggeli lapok — aki felemelte hazáját a pártpolitikai villongások légköréből a nyugodt fejlődés síkjára, ma keleten a béke legszilárdabb biztosítéka.

Az Evening Standard, a Daily Express, a Daily Mail, a Daily Mirror, a Daily Sketch és a Manchester Guardian bő részletességgel foglalkoznak a román Maginot-vonal jelentőségével. Megállapítják, hogy ez a védelmi vonal az előrelátó és alkotó igyekezet eredménye, s egyben kihangsúlyozása annak a szándéknak, amely az

ország védelmét minden áldozaton keresztül is biztosítani akarja. Ez a védelmi szándék egyben a béke megmutatkozása is, mert bizonyítéka minden agresszivitás hiányának.

A lapudósítások tulajdonképpen azoknak az angol újságíróknak riportjai, akik legutóbb Romániába látogatást tettek. Ezek sorában különösen érdekes a Daily Mail munkatársának beszámolója. Azt írja, hogy amikor legutóbb Bucurestiben járt, akkor olyan volt ott a helyzet, hogy Romániát látszólag súlyos külpolitikai veszedelmek fenyegették. De ugyanekkor azt tapasztalta, hogy a királytól az utolsó parasztig mindenkit áthatott a tudat, hogy a haza földjéből egy talpalatnyi területet sem engednek át, akár vér-, akár életáldozatait kívánja ez. Románia lakosságát, románokat és kisebbségeket egyaránt eltölt az érzés, hogy ország megpróbáltatásaival szemben állva küzdjenek az ország függetlenségéért. Ennek a felfogásnak adott hangot Ófelsége II. Károly király akkor, amikor az utóbbi két hét alatt az ország három tartományában tett látogatásakor beszédet mondott a hozzá intézett szavakra.

Az angol sajtónak tudósításait a román viszonyokról és Románia külpolitikájának elhatározásokról a Havas és a Reuter távirati irodák is összefoglaló jelentésekben ismertetik ma s ugyanezt átvették az északamerikai és délamerikai hírügynökségek is az Associated Press útján. Egyébként tegnap este úgy a párizsi, mint a londoni rádiók is behatóan foglalkoznak a román kérdésekkel s hangsúlyozták a délkelet-európai béke egyre megnyugtatóbb megnyilvánulásait.

Kőolajforrásokat adnak át az oroszok a németeknek

Az olasz sajtó szovjet csapatok mozgólódását jelenti a magyar-orosz határról

Rómából jelentik: A *Popolo di Roma* arról ír, hogy a magyar-orosz határon szovjet csapatok mozgólódása észlelhető. Ez azzal áll összefüggésben, hogy az oroszok egyes galíciai petróleumforrásokat átadnak a németeknek. Románia sajtó szükségletei és másirányú szállítása miatt ugyanis csak harminc százalékat tudja szállítani annak a petróleummennyiségnek, amit a németek lekötöttek és így Németországnak másutt kell a pótlásról gondoskodnia. A lap megjegyzi, hogy az orosz mozgólódás nem jelent semmi változást Magyarországra szempontjából.

te meg halogatód a visszatérést. S ha jól tudom, még olyan levelet is küldtél Ungheriába, amelyben még javaidról is lemondanál atyafiad javára, csak hogy itt maradhass. Mi tart nálunk? Nem hiszem, hogy csak a szép Itália művészet!

— Haszontalan fecsegő! — szorította indultosan ököibe kezét Zrinyi. — Pohár bor és rögtön megoldódik a nyelvük. De, ha már így van — nem kertelek. Szeretnék megmenekülni a familiám sorsa elől. A jó szerencse, úgy érzem, reám mosolygott. Jó volna üstökét öröklék markomban tartani. Jussod van hozzá! — villámlott meg a szeme.

— Ó ketten jobban tudnátok! — nevette el magát a Barberini fiú, — de ezt már Zrinyi nem hallotta.

A zenekar hangszerei fenn a balkonon megszólaltak és az eddig beszélgető és lakmározó tömeg újra tánchá kezdett. Zrinyi közéjük sodródott s nemsokára kellett keresgélnie, mert reámosolygott egy hullámos barnahajú, madonna arcú szépség, aki pastorellának öltözött, a karcsú derekú Júlia, Don Colonna leánya.

— Szép pásztorleányka, szabad? — lehelte a fiatal magyar fiú — és mint illett, finoman átfogta derekát s csakhamar a táncolók közé vegyültek. Olyan édes és forró volt ez a szédület. Olyan jó volt elmerülni benne. A fiatal Zrinyi ezt a boldogságot még sohase érezte az életében.

— Figyelnek... Megezőlnak, hagyjuk talán abba egy ideig — sugta oda a táncforgatagában Júliának, miután már harmadszor kerültek meg a termet.

— Nem bánom! — vont vállat könnyedén a leány — és sötét szeme szinte megbüvölten tekintett táncosára — hősöm és lovagom.

— Grazie, én még nem igen hősiekedtem, legfeljebb az elődeim. Bárha eljön az ideje, én se fogok hátra maradni.

— Kegyelmed becsesebb nálunk is. Nemesak a véres Mars híve, hanem a szelid múzsákat is szereti, tudom és azok is viszont.

— Ezt is tudja?!
— Nemesak ezt, de mindent! — mosolygott vissza — s amit nem tudnék, megértem... Niccolo.

— Júlia... szépséges Júlia, ha tudná... Először szólították egymást keresztnévükön s úgy tetszett nekik, mintha a főrangú rendekkel telt egész szála, a kinti Róma eltűnt volna előlük s csak ők ketten maradtak volna a világon.

A hangszerek egyre szilajabban zengtek, künn az égbolton már derengeni kezdett s a tenger felől beáramló hűs szél felfrissítette a füledt forróságot.

A tánc utolsó futama tartott, amikor a fiatal Zrinyi Miklós mintha nevé hallotta volna kiáltani. Jobbau odafülett: a bejárat körül keletkezett tumultusra. A díszruhás szolgák birkóztak egy nem idevaló emberrel. Boesánatot kérve elengedte Júlia karját s arrafelé sietett, áttörve magát a kíváncsiak sűrű karéjában.

— Eccellenza — hajolt meg előtte az egyik szolga —, ez az ember önt keresi, azt állítja, hogy Ungheriából jött és levelet hoz.

— Ugy van! — kiáltotta Zrinyi, megismerve a poros szakadt ruhás férfiben hírvivőjüket. Nos, mi történt Istók, csak nincs valami baj, hogy ilyen lóhalálában kell megzavarnod a mulatságot?!

— Kérném alázatosan — görnyedt meg az ember —, úgy vélem, baj. Onnan küldtek ide a szállásról, mert hogy iszonyúan sürgető a dolog... — Add ide azt a levelet!

Feltépte. A pergamenre vetett kusza sorok összefolytak szeme előtt s alig tudott maga uralkodni. Tűz sziszegését, szabályt csengését hallotta, érezte ki a sorokból... A levél végén ez állott latinul: *Periculum in mora. Pillanat vesztenivaló sincs. Ezaa kell mennie, baba s egyetlen elszánt kóserű felkiáltásban robbant ki a benne zajló felháta, hogy megdöbönt bánt a kőreje gyült*

A kanizsai bég Csáktornya előtt!
gaskarás sereg:

AURORA sorsjegyáruda játékosai közismerten szerencsések. A január 18-iki húzáson az Auroránál a következő főnyereményeket nyerték:

1.000.000 leit No. 77231 matcă
100.000 leit No. 428868 anexa

Bucureștiben, valamint Oradeán és az ország különböző helyein még sok kisebb nyereményt.

Biharmegyei székhely:

Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 1. (UNION)

A NUF értelmiségi csoportjának nagyváradi nagygyűlése

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap, január hó 21-én, délután 4 órai kezdettel tartja nagygyűlését a városi színházban a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal értelmiségi csoportja.

A nagygyűlésen Victor Moldovan, az Arcvonal főtitkára elnököl s a gyűlésen részt vesz az Arcvonal valamennyi titkára.

Jegyezzünk bónokat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4-7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postakarékpenztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állnak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölesőn, amely 4 és fé. százalékos kamatjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödőrészel s a lejáró szelvényvel bármilyen állami tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárat előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszertető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Mussolini az olasz önellátási törekvésekről

A keletafrikai testületek megkezdik munkájukat. Nyersanyag-ellátás megszervezése és a gyarmatok benépesítése a tevékenység főcélja

Rómából jelentik: Mussolini a keletafrikai testületek bizottsága előtt beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a birodalom egyszerre szellemi és politikai alakulat, de egyben katonai is, melynek súlypontja az anyaországban van, mivel annak erejéből és eszközeiből tartja fenn magát. Az olasz birodalomnak teljes önellátásra kell törekednie s itt kapnak megfelelő szerepet a gyarmatok. A gyarmatok azonban csak akkor jelentenek erőforrást, ha a gazdasági termelés biztonságát fenn tudják tartani és a

gyarmatokat megfelelően be lehet népesíteni.

A Duce után Perucci tábornok, az olasz-afrikai minisztérium vezetője beszélt és vázolta az újonnan szervezett afrikai testületek munkaprogramját. Ennek a munkatervnek a végrehajtása során legelőször is az olasz gazdasági tevékenységet kell felülvizsgálni. Minden tevékenység középpontjába a birodalom önellátásának kérdését kell állítani. A keletafrikai testületeknek tehát keitős a rendeltetésük: meg kell szervezniök a gyarmatok nyersanyagtermelését és a gyarmati területek benépesítését. Fontos feladat ezenkívül az olasz külkereskedelem kiterjesztése Közel- és Táv-Keletre. A gyarmatok különösen az esetleges háború során jutnak nagy szerephez, erre viszont minden jó olasz hazafinak készen kell állania.

Az albániai főhelytartó jelentést tett a Duce-nak

Rómából jelentik: Mussolini fogadta az albániai olasz főhelytartót. A Duce meghallgatta a helytartó beszámolóját Albánia politikai, gazdasági és szociális helyzetéről.

Ha nincs adóbizonylat, a kérvény iktatószámával is megelégednek az uzsoraellenőrző hatóságok

Kolozsvárról jelentik: Az uzsoratorvény gyakorlati alkalmazása sok nehézséget és félreértést vetett felszínre. A kolozsvári Kereskedő Tanács több ilyen homályos kérdésben felvilágosítást kért a nemzetgazdasági minisztériumtól, abonnan most a következő választ kapta:

1. Ha a kereskedő még nem kapta ki a pénzügyigazgatóságtól azt a hivatalos bizonylatot, amelyben adójának nagyságát igazolják, az uzsoraellenőrző szerveknek mutassa fel azt az iktató-számot, amely alatt az adóbizonylat iránt beadott kérését iktatták.

2. Lámpaüveg alatt értendő — a maximális árak betartása szempontjából — minden lámpacső, legyen az egyszerű, kristály, vagy exotikus. Az eladási ár megállapításánál leire felkereshető az ár, de csakis a darabonkénti eladásnál. Abban az esetben azonban, ha a vevő több darabot vesz egyszerre, az árak kikerekítés nélkül számíthatók ki.

3. A polgármesteri hivatalokhoz benyújtandó árjegyzékbe a számla szerinti vételár irandó be. A nagy- és kiskereskedők az 1939 november 18-iki uzsoratorvény 8. szakasza értelmében a vételi és eladási középárakat tartoznak bejelenteni.

Az importált árukat a kicsinybeni kereskedőig nem terhelheti tíz százaléknál nagyobb költség.

4. A lenese, a száraz boró és köles zöldségnek tekintendők.

5. Az uzsoratorvény 3. szakasza értelmében minden közszükségleti cikket árjelezni kell és az árjegyzéken is kell tüntetni.

Csak az Országőr Parancsnokság által jóváhagyott sportjelvényeket lehet a jövőben viselni

Bucureștiből jelentik: Az UFSR közzétette a sportjelvényekre vonatkozó rendeletet, amely a sportjelvényekre vonatkozik. A rendelet az Országőr-törvény 14. szakaszára hivatkozik és a következőkre vonatkozólag intézkedik:

Március elsejétől kezdve tilos bármilyen sportjelvény viselése (gomblyukban, vagy a sportmezen), amelyet nem hagy jóvá az Országőr parancsnoksága. A jóváhagyás elnyeréséért a következőképpen kell eljárni:

a) A szövetségek kötelesek 3-3 példányban megküldeni az UFSR-nek valamennyi jelvényt, címerpajzsot, diplomát, stb.

b) Az ország valamennyi sportegyesülete az UFSR címére (București, Str. Grigore Cantacuzino 33.) levélben, vagy csomagban kötelesek megküldeni 2-2 példányban bármilyen sportjelvényeket, melyeket használnak.

A küldeményhez kísérlőlevelet kell mellékelni, melyben kéri a jelvények, címerpajzsok, diplomák, stb. elismerését. Feltüntetendő alapításuk ideje, valamint a készlet mennyisége, amely az egyesület tulajdonában van. A beküldés utolsó határideje február 15. Az UFSR csak az eddig az időpontig beérkezett küldeményeket kedvező véleményezéssel terjeszti tovább az Országőr Parancsnoksághoz.

Az UFSR figyelmezteti az egyesületeket, hogy lelkiismeretesen hajtsák végre fenti rendelkezést, mert az el nem ismert jelvények viselése büntetést von maga után.

P. Müller Lajos:

A jó Isten

A mai idők legmegnyugtatóbb lelkiolvasmánya: az Isten atyai jóságát, irgalmasságát festi a lélek elé. II. kiadás.

Ára 65 lei és portó.

Kitűnő ajtatóssági kalauz a hívek számára az

ÉGI LANT

című imádságos és énekeskönyv. Az 500 oldalas, 379 éneket tartalmazó, finom, erős papírra nyomott izléses egész vászonkötésű imádságos könyv ára mindössze csak 90 lei. Viszonteladókna kedvezmény.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hónapra 75 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még élénk északi szél, sok helyen havazás és hófúvás, a hőmérséklet egyelőre nem süllyed. A hegyeken még átmeneti enyhülés lehetséges.

Zürichi zárlat. Párizs 10.01, London 17.67, Newyork 44.6, Brüsszel 75.15, Milánó 22.50, Amsterdam 237 háromnyolcad, Berlin 178.62, Szófia 530, Belgrád 10, Bucuresti 330.

CSAK EGY VIZSGAI IDŐSZAKOT ENGEDÉLYEZTEK A MAGANTANULÓKNAK. Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A Nemzetnevelésiügyi minisztérium rendeletét adott ki, amelynek értelmében azok a középiskolai növendékek, akik elvégezték a VII. osztályt, egyetlen időszakban tehetnek vizsgát, júniusban vagy szeptemberben. Azok, akik júniusban vizsgáznak, szeptemberben még pótvizsgára is állhatnak. A szeptemberi vizsgázók nem mehetnek pótvizsgára. A rendelkezés természetesen csak magántanulókra vonatkozik.

NAGY KÉSÉSEL KÖZLEKEDNEK HÁROMSZÉK MEGYÉBEN A VONATOK. Kézírásrészlet. Saját tud. A nagy hidegek és hófúvások következtében Háromszék területén, de különösen a berecki szakaszon nagy késésekkel közlekednek a vonatok. Szinte mindennapos eset, hogy a szerelvények 2—3 órást, sőt félnapos késéssel érkeznek s így a vasútvonaltól távolabb eső községek postaszolgálatában is nagy nehézségek vannak.

ROMBADÜNTÖTT A VIHAR EGY AFRIKAI VÁROST. Rómából jelenti: A líbiai Murzuk városát hatalmas vihar rombadüntötte. Balbo tábornagy, líbiai kormányzó a szerencsétlenség színhelyére sietett. A várost a romoktól néhány kilométernyire újraépítik.

CONSTANTÁBAN ISMÉT MEGINDULT A HAJÓFORGALOM. Constantából jelenti a Rador: A Fekete-tenger partvidékén szép idő van. A hajóforgalom ismét megindult.

A nagyváradi háztulajdonosok Szövetsége felhívja azoknak a háztulajdonosoknak figyelmét arra, hogy a házaikban fölszerelt vízórákra a nagy hidegekben gondosan ügyeljenek. Ott, ahol a vízórák a pinceben vannak a pinceablakokat zárva kell tartani, míg a kutaknakban levő óráknál a kut-állványt kell zsákkal vagy ezalmával becserezni. Ezekkel az óvintézkedésekkel a háztulajdonosok megkímélik magukat az órák befagyásával előállható kellemetlenségektől.

KÉNYSZERMUNKARA ITELTEK ANETTE TENNISONT. Tallinból jelenti: Anette Tennison asszonyt, aki sógora revolverével megölte férjét, Ilmar Tennison, az észti köztársaság volt elnökének fiát, zárt tárgyaláson kényszermunkára ítélték.

A járókelők szemeláttára fosztottak ki egy szatmári házat. Saját tud. Vakmerő betörés tetteseit keresi a szatmári rendőrség. Tegnap este 6 és 7 órák között, amikor Simon Ernő bórkereskedő és felesége az üzletben tartózkodtak, betörők felfeszítették Muntenia-utca 12. szám alatt levő lakásukat és onnan nagymennyiségű ruhaneműt és egyéb értéktárgyat zsákmányoltak. A lopott holmikat a járókelők szemeláttára cipelték el. Az egyik betörő a szobából a nyitott ablakon keresztül adta ki a ruhaneműket az utcán várakozó társának. A bórkereskedő kára több, mint tízezer lel.

Veszedeelmes betörőket fogtak el Nagyváradon. Saját tud. A rendőrség már hosszabb idő óta nyomozást folytat az utóbbi időben Váradon és a környéken elkövetett sorozatos betörések ügyében. A nyomozás eredményeként őrizetbe vették Kiss Árpád és Gitye József rovtomultu betörőket. A két fiatal betörő az utóbbi hetekben tizenkét betörést követett el. A rengeteg lopott holmit különböző orgazdáknaál értékesítették. — Bünlajstromuk összeállítására még folyik. Szombaton adják át őket az ügyészségnek.

EGY VILÁGHÍRŰ MAGYAR ORVOS-PROFESSZOR HALÁLA. Budapestről jelenti: Pénteken hajnalban 71 éves korában tüdőgyulladásban meghalt dr. Hüttl Hümér egyetemi tanár, felsőházi tag, a Pajor-szanatórium igazgató-főorvosa. Az elhunyt professzor kimagasló értékes tagja volt Budapest orvostársadalmának és halála mindenütt mély részvételt keltett. Fivére Hüttl Dezső műegyetemi tanár és annak családja gyászolja. Temetése hétfőn lesz.

A posta bevezette a „sürgős” leveleket. Bucurestiből jelenti: Érdekes újítást vezetett be a posta vezérigazgatósága a fővárosi levélkézbesítés terén. Január 15-től kezdődően a posta „Expres Loco” osztálya külön 10 lel bélyeg levadásza ellenében legkésőbb 2 órán belül kikézbesíti a leveleket. Ezek a levelek a napnak, vagy éjszakának bármely órájában feladhatók. Hasonló elintézésben részesülnek azok a más helyiségekbe küldött expressz-levelek is, amelyekre a feladó a rendez bélyegen kívül még 15 lel értékű bélyeget ragaszt.

MILYEN DIJSZABÁSSAL SZALLITJA A POSTA A BEVONULT KATONÁK RÉSZÉRE KÜLDÖTT CSOMAGOKAT? Bucurestiből jelenti: Több lapban tévesen az a hír jelent meg, hogy a posta a bevonult katonák részére díjmentesen szállítja a csomagokat. Ezzel kapcsolatban a postai vezérigazgatóság közli, hogy a csomagokat megfelelő értékű bélyeggel kell ellátni. Az öt kilogrammig terjedő csomagok díja 20 lel, az 5—10 kilogramm súlyú csomagokra 28 leles, 10—15 kilogrammos csomagokra 48 leles bélyeg ragasztandó.

HAJTÓVADÁSZAT A RESICA KÖRNYÉKÉN PUSZTÍTÓ FARKASOK ELLEN. Lugosról jelenti a Rador: A hatóságok intézkedéseket tettek, hogy a Karánsebes és Resica környékén pusztító farkasok ellen hajtóvadászatot indítsanak.

Uj buzamennyiségek érkeznek a kikötői közraktárakba. Bucurestiből jelenti: A nagyarányú kiviteli szállítások folytán a kikötői közraktárakban hely nyílt meg további gabona szállítmányok felvétele részére. Ennek folytán a szövetkezetek nemzeti intézete, amely a külföldi szállításokat lebonyolítja, újabb vételket eszközöl. Eddig a külföldi vevők csak hektoliterenként 77 kg-on felüli súlyú árut vettek át. Az újabb kereslettel szemben a közraktárak most 72 kg súlytól kezdve is átvézik a búzát, de legfeljebb 75 százalékgig menő arányban, míg a további mennyiségnek ezután is 77 kg-osnak kell lennie.

SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVÁNYAL LÁTJÁK EL MAGYARORSZÁG LAKOSSÁGÁT. Budapestről jelenti: A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely szerint a hatóságok népmozgalmi nyilvántartást fektetnek fel és a lakosságot személyazonossági igazolvánnyal látják el.

Világhírű regények:

Aldrich: Száll a fehér madár	68 lel
Aldrich: Családi kör	62 ”
Aldrich: Ella kisaeszony	68 ”
Lyttkens: Ne várjatok vacsorára	68 ”
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	68 ”
J. B. Priestley: Jóbarátok	201 ”
Mitchell: Elfújta a szél	270 ”
Orczy: Okos Pimpernel	68 ”
Orczy: Összekuszált fonat	68 ”
Zsigray: Erzsébet királyné (diszkótés)	292 ”
Possonyi: Üldözni fognak titeket (kötve)	206 ”
Balla: Megesbített	135 ”
Tóth: Pénztár 9—2-ig (kötve)	206 ”
Bagyi: Kiválasztottak	176 ”
Forster: Amerika álma	151 ”
Kenneth: Északnyugati átjáró. I., II.	301 ”
Zsigray: Római százados (kötve)	274 ”
Kállay: Báthory István (kötve)	347 ”
Somogyváry: A város meg a sárkány (fűzve)	94 ”
Rachel Field: Egy asszony három élete I., II.	438 ”
Balla: Niczky növendék (kötve)	206 ”
Jacot és Collier: Marconi az éter várázóslója	242 ”
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	184 ”
Simán: Gergely lányok (fűzve)	141 ”
Szentmihályi: Örök társak (fűzve)	206 ”
(kötve)	201 ”
(kötve)	292 ”
Cronin: Réztábla a kapu alatt (kötve)	242 ”
Cronin: A kalap-király I., II.	365 ”
Cronin: Ezt látják a csillagok	420 ”

Társas gépkocsiszerencsétlenség Bucurestiben — 18 súlyos sebesülttel.

Bucurestiből jelenti: Tegnap súlyos társas gépkocsiszerencsétlenség történt Bucurestiben. A cotroceni-i úton két zsufolt társas gépkocsi egymásnak rohant és összetört. Az utasok közül többen ki akartak ugrani, az ajtók azonban önműködő zárral voltak ellátva s így azokat nem tudták felnyitni. Az egyik gép motorja ki is gyulladt és a lángok gyorsan továbbterjedtek. A gépkocsik vezetői megsérültek és ezért nem hozhatták működésbe az ajtónyitó szerkezetet. Az utasok közben betörték az ablakokat és így igyekeztek kijutni a kocsiból. A közelben dolgozó katonáknak sikerült az egyik kocsiban kiűtött tüzet eloltani. A szerencsétlenségnek tizennyolc súlyos sebesültje van.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Magyarországon az óriási havazás miatt több vonalon megszűnt a vasúti forgalom

Sorozatos szerencsétlenségeket okozott a hófúvás

Budapestről jelenti: Az óriási havazás miatt péntek délelőttig huszonöt vonalon teljesen megszűnt a vasúti forgalom. Más vonalakon nagy késéssel közlekednek a vonatok. A nagykanizsai személyvonat Balatonboglárnál bennrekedt a hóban. A Dunántúl és a Felvidéken sok autóbúszjáratot be kellett szüntetni a hatalmas hó miatt. A nagy havazás okozta a borsodmegyei Gesztely

határában azt a nem mindennapi balesetsorozatot, amelynél egy autóbúsz négy utasával árokbafordult és betemette a hófúvás. A segítségére siető két mentőautó utközben elakadt a hóban. Harmadik mentőautó is utnak indult, de az sem érkezett meg céljához. Mindezekig nem érkezett hír arról, hogy mi történt velük.

Ellenséges repülőtémadás a német északi repülőgéptámaszpont ellen

Párizsból jelenti: A péntek délelőtti francia hadijelentés szerint a nyugati harcvonalon nem történt említésre méltó esemény.

Tonderből jelenti: Csütörtök délután félóra hosszat hallani lehetett a dán határon, hogy a Sylt szigeteken lévő Hörnum német repülő-

géptámaszpont léghárító ütegei erősen dolgoznak. Később Helgoland környékén nehéz tüzérségi tűz hallatszott. Megfigyelték, hogy a szigetről több repülőgép felszáll és dél felé repül. Az angolok jelentése szerint az itteni harcok során egyetlen angol repülőgép sem pusztult el.

Nagybányán, az „erdők hazájában“ nincs fa. Saját tud. Nagy gondok gyötrik az utóbbi időben a bányavárosi polgárt. Az a lendület, amelylyel a bányaváros megindult a fejlődés útján, alaposan megdrágította a megélhetést. A fa például, amelynek félét két-három évvel ezelőtt házhoz szállítva 240—250 leírt adták, ma 550—600 lei, de még így is nehezen jut hozzá az ember. A nyugdíjasok részére kedvezményes áron utalt ki tűzifát az állami erdőgazgatóság. A fa árát levonták, a jegyeket kiadták egy vállalkozónak, de a szegényebb nyugdíjasok egy része még most, hónapok mulva is hiába jár a tűzifája után. Nagybányán különben is nagy fahiány uralkodik. A város 20 ezer köbméter fát termeltetett ki, azonban a hegyek közül nem hoztak le elegendő mennyiséget. Ez is egyik oka az állandó áremelkedésnek.

ELKÉSZITETTE FOLYÓ ÉVI MUNKATERVÉT A KÖZMUNKAÜGYI BIZOTTSÁG. Bucurestiből jelentik: A közmunkaügyi bizottság Alimanescu tábornok vezetésével ülést tartott s elkészítette 1940. évi munkatervét. Ez év tavaszán a vidéki katonai előképzősöket főként a mezeli munkálatokban fogják foglalkoztatni, a bevonult mezőgazdák földjein és ezenkívül a nagyvezérkar által kijelölt munkákban, ahol együtt fogják dolgozni a városi előképzősökkel. Az előképzősöket vagy saját közsegeikben, vagy legalább is saját megyéikben foglalkoztatják. Az egyetemi hallgató előképzősök a nyár folyamán ugyancsak mezőgazdasági munkálatokban vesznek részt.

DIANA

a fáradt embert felfrissíti.

RABLÓTÁMADÁS A BUDAPESTI LÓNYAY UTCÁBAN. Budapest. A Lónyay-utca 60. szám alatti házban csütörtökön este ismeretlen tettes megtámadta és leütötte Liéder Vilmosné 62 éves asszonyt, egy dohánygyárigazgató özvegyét. A merénylet tettes elkövetése után kifosztotta a jómódu asszony lakását. A leütött asszonyra a későbbben hazatérő albérlője talált rá, aki értesítette a rendőrséget a bűntényről. Liederné válságos állapotban szállították a kórházba.

Hírhet ékszerlovaj felett ítélték a szatmári törvényszék. Saját tud. Sokáig körözött, országos hírű ékszerlovaj felett mondott ítéletet a szatmári törvényszék büntető tanácsa. A vádlott: Káhn Bernát Szatmáron, Nagyváradon, Kolozsváron és Brassóban garázdálkodott. Szatmáron megbízatást kapott dr. Barbul Illés Károlynétól, egy gyöngyör beszerzésére. Dr. Barbulné 30 ezer leit adott át neki, de Káhn eltűnt a pénzzel. Demian Adriannétól egy arany karkötőt vett át javítás végett, az ékszer azonban eladta. Nagyváradon Fuchs Gézától, a Kólosz utcai ékszerészétől 7 ezer leit vett fel kölcsön és egy arany cigarettatárcát helyezteté letébe. A pénz nem adta meg, viszont a cigarettatárcáról kiderült, hogy csak aranyozott, Kolozsváron Papszty Gyulát 6600 leijel, Gusat Ioant 18 ezer leijel károsította meg. Brassóban Leheni Teofilótól vitt el 12 ezer lei készpénzt. A szatmári törvényszék Káhánt most két év és hat hónapi fogsárra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte.

AGYAFURT ÖTLETTTEL SZÖKÖTT MEG A VACARESTI FOGHÁZBÓL EGY TÖBBSZÖRÖSEN ELITÉLT BETÖRŐ. Bucurestiből jelentik: Agyafurt módon szökött meg a vacaresti fogházból Marin Cavanca, többszörösen elítélt betörő. A betörő kileste azt a pillanatot, amikor az egyik fogoly látogatójával beszélt a fogház társalgójában s ellopta a látogató igazolványát, amely a fogházba való belépésre és kilépésre jogosította. Ezután egy vizsgálati fogságban levő rabtól kölcsönvette annak polgári ruháját s az igazolványt felmutatva, zavartalanul elhagyta a fogházat. Külön érdekessége az ügynek, hogy a látogató, akinek jegyét ellopta, őrizetben marad mindaddig, amíg az ügyet nem tisztázzák.

Szolgáltatás gyógyszerárak Nagyváradon:

Szombaton éjjel a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:
Mátyás király, Str. Vlăhuța No. 46. Telefon: 21-34. (Ajtay).
Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 14-84.
Minerva, Piața Unirii.
Salvator, Str. Alexandri. (Németh). Telefon: 16-07.
Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

POSTAFIÓK

Uj püspöki biztos a székelyudvarhelyi katolikus főgimnáziumban. Sándor Imre főesperes-plébánosnak püspöki helytartóvá történt kinevezésével a székelyudvarhelyi katolikus főgimnáziumnál megüresedett a püspöki biztosi tiszttség. Erre a tisztésre, mint székelyudvarhelyi tudósítónk írja, Márton Áron megyéspüspök a napokban Sás Antal főesperes-plébánost nevezte ki. A főgimnázium és finevelő-intézet elöljárósága: Nagy Lajos dr. gondnok, Boga Lajos dr. főgimnáziumi igazgató, Szakáts Antal finevelő intézeti igazgató és a tanári testület tagjai most ünnepélyes keretek között adták át az új püspöki biztosnak a magas kinevező iratot. Az átadásnál Boga Lajos dr. igazgató üdvözölte Sás Antalt szeretetteljes szavakkal. Sás Antal az üdvözlést megköszönve, megígérte, hogy szeretettel Alma Materre iránt az elődök nyomdokain haladva, minden lehetől meg fog tenni.

Elhunyt dr. ebesfalvi Török László, Arad megye volt szolgabírája. Január 13-án rövid, de kinos szenvedés után övenéves korában Pécsétt elhunyt dr. ebesfalvi Török László, Arad megye volt szolgabírája, m. kir. e. honvédszázados, ügyvezető igazgató, a Signum Laudis bronzból kardokkal, a Károly csapatkereszt és sebesülési érem, stb. tulajdonosa. Ebesfalvi Török László dr. halála Aradon is mély részvételet keltett azok körében, akik ismerték a megye volt szolgabíráját. Elhunytát az ebesfalvi Török-család tagjai, — köztükük özv. dr. vitéz nemes Szilágyi Lászlóné, dr. karánsebesi Seheesy Samuné — anyósa: özv. Green Nándorné és a nagyszámu kiterjedt rokonság gyászolja. Ebesfalvi Török László dr-t 16-án temették el Pécsétt a római katolikus egyház szertartása szerint.

Érdeklődő levelek egész tömege érkezik nap, mint nap kiadóhivatalunkhoz a nemrég meghirdetett ajándékakción ügyében. Nemcsak olvasóink és előfizetőink részéről nyilvánul meg hatalmas érdeklődés jutalomkönyvünk: Giorgio Pini: „Mussolini“ című köteté iránt, hanem ezenkívül is nagyon sokan várják a nagyértékű munka első magyar fordításának megjelenését. A jutalomkönyv, mint már megírtuk, sajtó alatt van és március hó első napjaiban küldjük el hűséges és pontos előfizetőinknek. Teljesen díjmentesek kapják meg a jutalomkönyvet, azok az előfizetőink, akik 1940. évi előfizetési díjukat február 15-ig teljes összegben kifizetik, míg 35 leies kedvezményes áron adjuk jutalmul a könyvet azoknak az előfizetőinknek, akik a fenti időpontig félévi előfizetésüket rendezik. Giorgio Pini munkáját olvasóink és előfizetőink számára Marjaly Tibor fordította le. A könyv legelső magyar fordítása díszes borítóval, izlées nyomdai kiállításban és érdekesebbél érdekesebb, — szinte történelmi — illusztrációkkal jelenik meg. Tekintettel arra, hogy a könyvet csak meghatározott, korlátolt számban adjuk ki, ajánlatos, hogy mindazok, akik nem előfizetők és nem vesznek részt ajándékakción, de igényt tartanak a Mussolini életrajzra, ezt haladéktalanul jelentsék be kiadóhivatalunknak.

Az udvarhelyi Katolikus Misszió emberbaráti munkája. A szokatlan és kemény tél, amely minden zordságával már hetek óta uralkodik és elviselhetlenné teszi a szegény néposztály életét, mindenütt fokozott munkára sarkalja a jótékony négyesületeinket. Ebből az emberbaráti munkából — mint székelyudvarhelyi tudósítónk írja — dicséretreméltó buzgósággal veszi ki a maga részét az özv. Hänn Nándorné elnöklete alatt álló székelyudvarhelyi Katolikus Misszió is, amely karácsonykor gazdag adományokat osztott ki a szegények között, most pedig tea-estélyeket rendez, hogy annak jövedelméből újabb könyveket töröljön le a szegények, elhagyottak arcáról. A befejező tea-estélyt február 4-én, farsangvasárnapján tartják.

Gróf Wass Albert megkapta a Baumgarten-díjat. Budapestről jelentik: Csütörtök délután osztották ki az idei Baumgarten-díjakat. A 3000—3000 pengős díjat dr. József Tibor filozófiai tanulmányáért, dr. Tóth Aladár zenekritikájáért, Komjáti Aladár költő és Wass Albert erdélyi szépiro kapta. Két-kétezer pengőt dr. Mátray László és Tolnai Gábor; 1000—1000 pengőt Ambrózi Ágoston költő, Bóka László esszé író és Kádár Erzsébet novelláiró kapott.

Uj tanfelügyelő a háromszéki római katolikus iskolák élén. Az erdélyi római katolikus püspökség Bögözy József szentkatolnai plébánost kerületi esperes-tanfelügyelőt Csikszentmiklós községbe helyezte át — írja kézdívásárhelyi tudósítónk. — Bögözy József távozásával érzékeny veszteség érte a kézdí-orbai kerületet, ahol rendkívül népszerűségnek örvendett a tevékeny, erélyes és községeknek minden közügyében szívvel-lélekkel résztvevő esperes. A főhatóság az így megüresedett esperes-tanfelügyelői állásra Fintha Antal nyujtódí plébánost nevezte ki, akinek közszeretetlen álló személyisége, eddigi, áldozatoslelkű szervező és építő munkássága biztosíték arra, hogy elődjének munkáját sikerrel tovább viszi. A szentkatolnai plébániát Keserü András volt csikszentmiklós plébános vette át, akit a hívek szeretettel fogadtak.

Ma este van az N. S. E. bál. Ma, szombaton este van az N. S. E. (Nagyvárad Sport Egyesület) álarcoa, jelmezes bálja a Katolikus Körben. A bál este 9 órakor kezdődik.

Váratlanul eltávozott Nagyváradról a Thaliaszintársulat. Csütörtökön este váratlanul befejezte nagyváradai vendégzereplését a Thalia operettegyüttese. Az eredeti terv szerint hétfő estig maradt volna Nagyváradon a társulat, de miután három egymás után következő este (pénteken, szombaton és vasárnap) nem járhatnak, sőt a csütörtök délben kapott értesítés szerint a vasárnap délutáni előadásokat sem tarthatnák volna meg, az igazgatóság úgy határozott, hogy négy napon keresztül nem tarthatja itt a 70 tagból álló operetti együttest.

Az ügyre vonatkozólag a Thalia igazgatóságát a következő felvilágosítást kaptuk: — Az igazgatóság kellő időben bejelentette a városnál, hogy december 25-től január 22-ig előadásokat akar tartani Nagyváradon, természetesen számoltak azzal, hogy a közbeneo román előadások estéin nem tarthatnak előadást s ezért tüzték műsorra délutáni olcsó helyáras előadásokon az évad operetteüjdonságait. A várossal érvényben lévő megállapodás értelmében ugyanis január 19-én, 20-án és 21-én este román előadásokat tartanak a színházban. Csütörtökön délben azonban közölték az igazgatósággal, hogy vasárnap délután sem a 3, sem a 6 óras előadás nem tartható meg, mivel Victor Moldovan, a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal vezérítékára tart konferenciát a színházban. Az igazgatóság számot vetett azzal, hogy anyagi szempontból milyen károsodás éri a három estét és a vasárnap délutáni előadások elmaradása miatt, mikor a operette-együttes napi kiadása 24 ezer leit tesz ki. Ezt a kiadást a szombat délutáni olcsó helyáras előadások bevételéből nem látta fedezve s ez volt az indító oka annak, hogy a vendégzereplést a tervezett időpont előtt befejezte.

Pénteken délután a társulat már vissza is utazott Kolozsvárra.

A Nemzetközi Vörös Kereszt genfi központja ismét átvette a hadifoglyok levelezésének a közvetítését és a súlyos sebesültek kicserélésének az intézését. Ez a kép egy svájci cserkész ábrázol a postaosztályon, amin egy postászkot vesz át

Kiknek szállították le a nyugdíjait Nagyváradon

Nagyvárad, Sajtó tud. Röviden már közöltük, hogy a nyugdíjpénztár lezártította azoknak a nyugdíjasoknak a járandóságait, akik már a békeévekben nyugdíjat kaptak s az impérium változásokor nyugdíjasokként vették át őket.

A lezártítás indokaként az a körülmény szerepel, hogy a magyar törvények más kulcsot alkalmaznak, mint a román törvények annál kedvezőbbek, tehát a régi még magyar időkben nyugdíjazottak nem élvezhetnek kedvezőbb helyzetet, mint az 1919 óta megállapított nyugdíjkeretek.

Nagyváradra a pénzügyminiszter rendelete az elmúlt héten érkezett meg az intézkedésről, míg most megjött azoknak a nyugdíjasoknak a névsora is, akik számára új járandóságot állapítottak meg a bucaresti nyugdíjpénztárnál. A névsorból kitéjük, hogy főképpen özvegyekről van szó, akik igen csekély nyugdíjat kaptak s a mostani redukció után meg éppen neveltséges összegeket kapnak. Van, aki 109 leit, s van, aki csak 52 lei nyugdíjat fog kapni. Ez még az éhenhaláshoz is kevés.

Egyébként azoknak a nyugdíjasoknak a névsorát, akiknek lezártították a nyugdíját, itt közöljük:

2317 Nyugdíjkönyvszám Fekete Amália 907 leiről 237 leire, 2334 Groholszky Gizella 3229-ről 1390-re, 2504 Szabó Julianna 1064-ről 294-re, 2564 Corbu Ernestina 2260-ről 1432-re, 2580 Cséki Mária 4947-ről 2715-re, 2586 Váradi Erzsébet 467-ről 109-re, 2589 Bertók Erzsébet 2282-ről 784-re, 2597 Bátor Julianna 624-ről 145-re, 2617 Kiss Erzsébet 10385-ről 6541-re, 1609 Cseh Adela Iona 1904-ről 569-re, 2622 Teleky Ágnes 1247-ről 338-ra, 2648 Kun Ida 1770-ről 590-re, 1019 Tóth Sándor 235-ről 52-re, 1208 Tóth Zsófia 1977-ről 599-re, 1314 Bódis Imre 1010-ről 895-re, 1331 Bugyi Irina 3542-ről 2153-ra, 1371 Popp Gabriella 4933-ről 3006-ra, 1429 Nyaradi Mária 1158-ről 324-re, 1640 Popa Mária 605-ről 280-ra, 1444 Zador Hermína 11519-ről 7292-re, 1447 Popp Lucretia 642-ről 287-re, 1581 Kenessy Mária 2588-ről 971-re, 1587 Tsidmanszky Irma 2558-ről 943-ra, 1649 Bikfalvi Anna 3637-ről 3280-ra, 1705 Oláh Mária 1296-ről 600-ra, 1734 Petz Etelka 4943-ről 2694-re, 1744 Kiss Zsuzsanna 347-ről 139-re, 1749 Kertész Szeréna 5887-ről 4040-re, 1773 Nagy Róza 3542-ről 1767-re, 1822 Molnár Teréz 1281-ről 1136-ra, 1887 Fazekas Anna 1549-ről 741-re, 1941 Popovici Ecaterina 605-ről 280-ra, 1475, Kagyi Eleana 1895-ről 552-re, 1941 Popovici Ecaterina 600-ről 280-ra, 1744 Kiss Zsuzsanna 347-ről 139-re, 1300 Lukács Józsefné 1179-ről 1044-re, 2633 Szabó Róza 1608-ről 826-ra, 2649 Baranyai Mária 2187-ről 1351-re, 2655 Kétes Julianna 406-ről 184-re, 2660 Pató Anna 1837-ről 1020-ra, 2588 Gergely Erzsébet 1191-ről 551-re, 1005 Szigeti Flóra 943-ról 248-ra, 1310 Varga Emília 126-ről 50-re, 1399 Moldoványi Zsófia 3259-ről 1429-re, 1453 Popokezy Katalin 4195-ről 2008-ra, 1457 Máté Ágnes 3024-ről 1232-re, 1503 Nagy Etelka 1087-ről 508-ra, 1536 Zachariás Kornélia 2359-ről 827-re, 863 Solyom Berta Gizella 2113-ről 691-re, 919 Udvarosi Anna 3122-ről 1295-re, 859 Széke Stefánia 912-ről 244-re, 860 Szilágyi Eszter 1792-ről 508-ra, 609 Nagy Gizella 3233-ről 1409-re, 623 Tóth Kálmán (kiskorú) 2634-ről 1016-ra, 692 Popa Cornelia 5796-ről 3422-re, 288 Grünbaum Gizella Rozália 6259-ről 4993-ra, 21 Bende Gavril 1259-ről 1738-ra, 986 Nagy Sándor 1479-ről 881-re, 973 Juricskay Gizella 3183-ről 1344-re, 820 Sinka Sára 3537-ről 1995-re, 702 Pogány Janka 3023-ről 1247-re, 698 Poretnek Janka 2025-ről 617-re, 126 Bereczky Anna 7338-ről 4483-ra, 249 Futó Julianna 2763-ről 1084-re, 330 Herpai I. Johanna 2451-ről 886-ra, 443 Kiss Piroška 7067-ről 4672-re, 448 Koltthay Karolina, 4199-ről 2009-re, 459 Kelemen Erzsébet 3289-ről 1631-re, 567 Magyar Julianna 1086-ről 388-ra, 570 Moga Mina 1582-ről 460-ra, 694 Popovits Anna 890-ről 412-re, 1563 Szebeni Eszter 1159-ről 529-re, 1576 Kertész Jetti 3584-ről 1616-ra, 1813 Debreczeni Berta 1678-ről 828-ra, 1842 Kemény Margit 3397-ről 1550-re, 1847 Nagy Malvin 146-ről 50-re, 1851 Kalos Piroška 2418-ről 1430-ra, 1859 Vasvári Mária 404-ről 136-ra, 2044 Koós Jolán 3414-ről 1907-re, 2045 Pethő Mária Ambrozio 3670-ről 1662-re, 2285 Boros Erzsébet 943-ról 248-ra, 2048 Lakatos Eszter 1296-ről 599-re, 2508 Stankovics Róza 3229-ről 1390-re, 2532 Szabó Klára 2694-ről 1038-ra, 2571 Zenchova Matild 3129-ről 1314-re, 2645 Lenárt Mariska 3568-ről 1617-re, 2647 Popp Julianna 3054-ről 1291-re, 2657 Szilágyi Zsuzsa 1689-ről 898-ra, 2661 Gacsádi Juliska 508-ról 232-re, 2671 Domoki Sára 1063-ről 377-re, 2775 Czibere Mária 7371-ről 6050-re, 2777 Góbelinger Anna 3542-ről 1253-ra, 2865 Deutsch Gizella 1584-ről 466-ra, 2946 Tamás Laura 800-ről 324-re.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: BROADWAY PACSIRTÁJA.
CORSO: MARIA CHAPDELAINÉ REGÉNYE.
DORIAN: A DZSUNGEL FEJEDELME.

KÖZGAZDASÁG

Szabálytalanság esetén elrekvirálható minden hadfelszerelési üzem!

Rendkívüli meghatalmazást nyert a kormánytól ebben az értelemben a hadfelszerelési és a nemzetvédelmi miniszterium. — Kárterítést kapnak az üzemek tulajdonosai

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial 1940 január 15-én megjelent 12-ik számában a következő minisztertanácsi jegyzőkönyvet hozták nyilvánosságra:

A minisztertanács 1939 szeptember 29-iki ülésén a nemzetvédelmi és hadfelszerelési miniszterek 1939 szeptember 29-iki 2481. számú előterjesztésének letárgyalása után a következőket határozta el:

1. A nemzetvédelmi miniszterium és a hadfelszerelési miniszterium felhatalmazást nyert, hogy az intendatúrája által, a hadsereg részére elrekvirálhassa az összes ipari üzemeket és konfekcióműhelyeket, amelyek a katonai intendatúra felszerelési ügykörébe tartoznak.

Ez a rekvirálási jog kiterjesztetik:

a) az igazgatóságra és a végrehajtó személyre.

b) a helyiségekre, teljes felszereléssel és minden munkaeszközzel.

Ez a rekvirálás csak abban az esetben alkalmazandó, ha az ipari üzemek és konfekcióműhelyek, amelyek az intendatúra hatáskörébe tartoznak, nem teljesítik a hadsereg által megállapított feltételeket, a hadsereg ellátása tekintetében.

3. Jelen minisztertanácsi jegyzőkönyv végrehajtására a nemzetvédelmi és hadfelszerelési miniszterek nyerne megbízatást. Az elrekvirált üzemekért a miniszterium megfelelő használati bért fizet.

Élénk érdeklődés mellett folynak a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár előkészületei

Budapestről jelentik: Közöltük már, hogy a magyar gazdasági életnek évről-évre megismétlődő nagy eseményét: az országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt, idén március 30-tól április 7-ig, a husvétot követő héten tartják meg. A mezőgazdasági kiállítás és a vele kapcsolatos tenyészállatvásár megrendezésének a mai rendkívüli viszonyok között fokozott jelentősége van, nemcsak azért, mert a magyar mezőgazdaság nemzeteffennartó jelentőségét szemlélteti, hanem azért is, mert évről-évre jelentősebb szerepet játszik a köztenyésztesnek megfelelő apaállatokkal való ellátásában és így az állattenyésztés minőségének fejlesztésében a tenyészítő kis- és nagyobb gazdák anyagi boldogulásában.

A kiállítás alkalmat nyújt arra is, hogy a kiállító tenyésztők újabb tenyészési eredményeiket az egész ország előtt bemutathassák és egymással versenyehessenek. A nemes versengés ösztönöz hatása örvendétesen nyilatkozik meg már az ezévi kiállítás előkészületei során is. A tenyészállatbejelentések január 6-án lejárt határidejéig az ország összes neves tenyésztői és nevesebb népies tenyészési körzetei bejelentették részvételüket a kiállításon. Végleges számokat a bejelentések eredményéről még csak a tenyészállatok minőségi felülvizsgálata után lehet majd közölni, annyi azonban máris bizonyos, hogy legalább is a múlt évi keretek biztosítva vannak.

A budapesti tenyészállatvásáron előreláthatóan megfelelő kereslet lesz jó apaállatok iránt. A szükségletet a Felvidék és Kárpátalja vásárlásainak fokozott bekapcsolódásán kívül fokozza az a körülmény is, hogy az elmúlt másfél

év alatt az országon átvonult száj- és körömfájás következtében sok apaállatot kellett ki-mustrálni. Ez apaállatok jelentős részének pótlásáról gazdáink a tenyészállatvásáron szándékoznak majd gondoskodni. A tenyészállatvásár megrendezése szempontjából örvendetes, hogy a száj- és körömfájás járvány oly mértékben csökkent, hogy Magyarország e tekintetben európai viszonylatban kivételesen kedvező helyzetben van.

Az idén sem lesz mezőgazdasági adókivetés

Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági adókat tudvalevőleg 5 éves időtartamra vetik ki. A legutóbbi ilyen kivetés 1933-ban volt és 1937-ben lejárt. Azóta évről-évre elhalasztották az újabb kivetéseket és helyette megelégedtek azzal, hogy a már kivetett adókat az új költségvetési évre átvitelezik.

Az új közigazgatási törvény a mezőgazdasági adók terén azt az újítást vezette be, hogy az ezekből az adókból befolyó jövedelmet a községeknek és tartományoknak juttatta. A mezőgazdasági adókat ennek megfelelően a községi szerveknek kellene behajtaniok, azonban ennek a gyakorlati megvalósítása mindmáig nem történt meg. Így aztán a mezőgazdasági adókat továbbra is az adóhivatali községek hajtják be.

A belügyminiszterium most oly értelmű törvényjavaslatot terjesztett elő szentesítés végett, amely szerint a mezőgazdasági adók kivetésére az 1940—41. költségvetési évben sem kerül sor, hanem az eddigi adókat fogják minden változtatás nélkül átvitelezni. Mindaddig pedig, amíg a községi adóbehajtó szervek megszervezése megtörténik, az adókat továbbra is az adóhivatalok hajtják be.

Az egyenes adótörvények a családi terhek levonására, a kis jövedelmek megadóztatására és az ingatlanok terhelő jelzőkölcösönök számításba vételére vonatkozó intézkedései továbbra is érvényben maradnak.

János József S. J.

A szellem

A kor igaztan nagy problémáját tárgyalja: az anyagi valóságtól különböző szellemi valóság fogalmát és fenomenológiáját s annak különböző jelentkezéseit. Szerzője a magyar tudományos életnek egyik legnagyobb és azóta már bevált ígérete.

Ara 180 lei és portó

Bizottságot létesítenek a petroleumtermelés, feldolgozás és kivitel ellenőrzésére

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap nagyjelentőségű törvényrendeletet közöl. A törvényrendelet alapján bizottságot létesítenek, amelynek a petroleumtermelés és feldolgozás ellenőrzése, a belső költségek, valamint a kivitel felülvizsgálata lesz a feladata.

A törvényrendelet egyik célja az, hogy szabályozza a petroleum belső elosztását. Az utóbbi hetekben ugyanis az ország több részén panaszok merültek fel amiatt, hogy nem áll megfelelő mennyiségű petroleum rendelkezésre.

Aggodalmak a céhközpont körül:

Ugy Kolozsvár, mint Nagyvárad textil és ruházati iparosai maguknak követelik a központ jogát

téltáblai pör és munkaügyi vezérfelügyelői vizsgálat folyik a sokat vitatott kérdés eldöntésére

Kolozsvár. Saját tud. Mint ismeretes, vasárnap mult egy hete, hogy Kolozsváron megalakult a nagyváradai textil és ruházati iparosok céh kolozsvári fiókjá. Az akkori alakuló gyűlésen megválasztották a vezetőséget is.

Az alakuló gyűlést nagy harc előzte meg, ugyanis a kolozsvári textil és ruházati iparosok nem akarták elismerni a nagyváradai céh felsőbbbbségét és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Kolozsvár mint tartományi központ, így nem vezethetik Nagyváradon az egész tartomány iparosügyeit, a céhközpont tehát nem lehet Nagyváradon. A nagyváradai iparosok viszont arra hívtakoztak, hogy nagyobb taglétszámmal és előbb alakították meg a céhet, tehát elsőbbségi joguk van a céhközponthoz.

A nagyváradiak érvelését a kolozsvári textil és ruházati iparosok egyrésze elfogadta, megtartották az alakuló gyűlést, megalakították a céhet, mint a nagyváradai céh fiókját és megválasztották a vezetőséget is. A kolozsvári textil és ruházati iparosok másik csoportja azonban arra hívtakozva, hogy ezen az alakuló ülésen az illető iparosoknak csak kis százaléka vett részt, nem ismerte el a megalakult céhfiókot, sőt a váradai céhet, mint céhközpontot, a kolozsvári Itélőtáblán jogorvoslattal támadták

meg. Az Itélőtábla a tárgyalást január 27-ére tűzte ki. Ekkor mondják ki, hogy jogos volt-e a nagyváradai céh megalakulása, vagy sem.

A kolozsváriak azonban nem elégedtek meg azzal, hogy bírói fórum elé utalták a bonyodalmas kérdést. Még az elmúlt hónapban panaszt emeltek Cunescu munkaügyi államtitkárnál a nagyváradai céh ellen és előadták, hogy a nagyváradai céh megalakulása nem felel meg az előírt formáknak, mert az alapító okiratban egyes nevek kétszer is szerepelnek, tehát szabálytalanság történt. A váradaiak sem hagyták a maguk igazát és felsorakoztatták érveiket a munkaügyi államtitkár előtt, Cunescu államtitkár Nagyváradra utazott és megpróbált igazságot tenni a céhközpontért versengő iparosok között. De mindkét fél annyira ragaszkodott a maga igazához, hogy lehetetlen volt döntenie.

A kolozsvári szabóiparosok vasárnap a Kolozsváron időző Cunescu államtitkár ismét felkeresték és panaszukat megújítva, kérték, hogy vizsgálta meg a kérdést és az igazságnak megfelelően úgy oldja meg, hogy a céh központja Kolozsváron legyen. A munkaügyi államtitkár a vizsgálat lefolytatásával Chirila munkaügyi vezérfelügyelőt bízta meg, aki a vizsgálat eredményéről jelentést tesz a munkaügyi minisztériumnak.

Közmunkát fognak végezni tavasszal a katonai előképzős ifjak

Bucurestiből jelentik: A közmunkabizottság tegnap este ülést tartott, amelyen Alimnescu tábornok ismertette az ezévi közmunkatervet. Vila után az alábbi határozatokat hozták:

Ez év tavaszán a falvak katonai előképzős ifjai főleg mezőgazdasági munkálatoknál fognak segédkezni, hogy ezzel is támogassák a koncentrált családait. Az ifjakat beosztják a nagyvezérkar által kijelölt munkálatokhoz is. Ebben közreműködnek a városi katonai előképzősök is. Az összes munkálatokat az ifjak lakóhelyükön, vagy legfeljebb ugyanabban a megyében végzik, a helyi közmunkabizottságok irányítása mellett.

Az egyetemi és iskolás katonai előképzősök a nyár folyamán is mezőgazdasági munkálatokban segédkeznek. A beosztásokat a közmunkaügyi felügyelőség ejti meg. Ősszel a falusi katonai előképzősök ugyanolyan munkálatokat végeznek, mint tavasszal.

A január havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

A város légvédelmi irodája közli a város közönségével, hogy 1940 januárjában a következő sorrendben tartják a légvédelmi előadásokat:

Január 20-án K betűsök.
Január 22-én L és M betűsök.
Január 23-án N és O betűsök.
Január 25-én P betűsök.
Január 26-án R betűsök.
Január 27-én S betűsök.
Január 29-én T, U és Z betűsök.
Január 31-én V betűsök.

A légvédelmi tanfolyamokat a fenti napokon délután 3 órától 5-ig tartják. A tanfolyamokon való részvétel a 7-től 60 éves korig kötelező. Akiknek gázálcuk van, azzal jelennek meg a tanfolyamon. A résztvevőknek magukkal kell hozniok légvédelmi könyvecskéiket és a torlódások elkerülése végett az illető szelvényre rá kell vezetni mindenkinek nevének kezdőbetűjét és a könyvecske sorszámát.

Azokat, akik a légvédelmi tanfolyamokon nem jelennek meg, a légvédelmi törvény rendelkezéseinek értelmében 500-tól 2000 leig terjedő pénzbírsággal sújttják.

Aprókiadások

Allást nyec

szavankent 2 lei

Románul

is beszélő pénztáros kisasszonyt keresek. — Cim a kiadóban.

Adás-vétel

szavankent 3 lei

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeraruház. Nagyvárad, Bul. Rej. Ferdinand 3.

Eladó:

ródlí, cserepes virágok, kis spór. Nagyvárad, Str. Bratianu 61. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT

Lakás

szavankent 3 lei

Kiadó

butorozott szoba, fürdőszobával. Nagyvárad, Str. Sztaroveszky 3.

Kétszobás

utcai lakás azonnalra valamint udvari 1 szobás, fürdőszobás modern lakás apríus 1 re kiadó. Nagyvárad, General Holban 22-a. sz.

Kiadó

február 1-re 3 szobás, utcai földszintes modern lakás. Nagyvárad, Str. Dorobantilor 22. Telefon 31-72.

SZÍNHÁZ

A nagyváradai színházi iroda közleménye

Tekintettel arra, hogy a Thalia operett társulata csütörtökön este befejezte nagyváradai vendégszereplését, a szombat, vasárnap és hétfőre hirdetett előadások elmaradnak. Az ezekre az

előadásokra megváltott jegyeket a színház elővételi jegypénztára péntek este 8 óráig a pénztári órák alatt visszaváltja.

Ki gyereke vagyok én?!

— Bemutató előadás a nagyváradai színházban —

Mulatságos, bohózatnak is beillő zenés vígjátékot mutatott be csütörtökön este a Thalia színház társulata. A fordulatos eleven dialógusok, a csattanó élc és a számtalan helyzetkomikum pompásan érvényesült a gyorsanpergő kitérő előadásban. A „Ki gyereke vagyok én?” című vígjáték ismeretlennek hirdett szövegírója mindenesetre kitűnő rutinnal rendelkező színpadi szerző, aki ismeri a színházba járó közönség átlagizlését és azt skrupulus nélkül kiszolgálja. Frivol, síkamlós, helyenként izléstelen a szöveg, de színészei csiszolt, iz-

léses játéka — dicséretükre legyen mondva — sokhelyen elvette a szöveg otromba élet és jobb ügyhöz méltó tehetséggel és igyekezettel játszották meg szerepeiket.

A színpad és a játék egyaránt hangulatos, illuziókeltő volt. Pezsgő jókedv, játékos vidámság adott ütemet és lendületet a kifogástalan előadásnak. Sándor Stefi remek humorérzéke, Krémer Manci elegáns megjelenése, és a színpadikus és tehetséges Kőszeghy Margit játéka pompásan érvényesült, és mellettük Rajnay Elly viitt a nők közül sok színt és elevenséget a játékba. A férfiak közül Gróf László, Fülöp Sándor, Réthely, Szendrei Mihály, Csengery Aladár, Deéy Jenő és Csóka József járultak hozzá tehetséges játékkal az előadás sikeréhez.